

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bucyoda Testvérek könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések a előzetési díjak is küldendők.	Megjelenik a lap Minden Szerdán. Kéziratok nem adnak vissza.	FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. FEJÉR ANTAL, Dnyvko.	Nyitlári cikkek soronként 40 fillért közzéltetnek. Egyes lap ára 20 fillér.	Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legelőbbban számítatnak.
---	---	---	---	--

Az indemnitás.

Az államköltségvetés megállapítása a modern alkotmányos államokban a törvényhozó testületnek a legsarkalatosabb és nagy fontosságu jogosítványa, mely által az állam háztartás rendjét és egyensúlyát biztosítja.

Azon felfogás, hogy a költségvetés megtagadásának joga megilleti a törvényhozást, illetőleg annak egyik vagy másik házát állambölcsészeti szempontból nem helyes, mert gyakorlatilag az államélet megakasztását, az államrend, sőt egyenesen az állam megsemmisülését is vonhatja maga után, illetőleg a kormány hatalmat a „salus rei publicae suprema lex” elve alapján hatalmi rendelkezésekre kényszerítheti.

Jogi szempontból főleg az hozható föl ama felfogás ellen, hogy a törvényhozás egyik háza sem hozhat oly határozatot, mely az államjövédékekre, adókra, illetékekre vonatkozó érvényes törvények megakasztását, hatályának felfüggesztését jelentené.

Igy állván a dolog, világos, hogy a képviselőház kisebb részének, az ellenzéknek éppen nincs joga arra, hogy az indemnitás megszavazásának meggátolásával az országot a törvényen kívüli állapotba keresse.

Igazuk van azoknak, kik azt állítják, hogy sem a költségvetési vita, még kevésbé az ugynevezett felhatalmazási javaslat, azaz az indemnitás fölött folyó tárgyalás alkalmas arra, hogy a bizalomnak vagy bizalmatlanságnak álláspontjából vitatassék. Bő alkalma van a törvényhozásnak, a nemzet képviselőinek felvetni a bizalmatlanság kérdését és kormányt buktatni minden egyéb kérdésnél, de nem helyes ezt tenni a költségvetésnél és különösen nem helyes az indemnitásnál.

A költségvetés megtagadása fegyver lehet: „ultima ratio” egy törvénytelen

erőszakos kormány ellen. De a költségvetés, illetőleg az indemnitás megtagadása egy olyan kormányval szemben, melyet a többség támogat, egyáltalán nem olyan veszélyes, mert ez egyszerűen az államháztartás alkotmányos, törvényes és rendszeres vezetésének megakadályozása.

Ilyen formán az a munka, amelyet most az ellenzék az indemnitás megtagadásával végez, egyáltalán nem helyes, mert ezen áldatlan harc által a hazának fontos érdekei, mondhatni jövőjének létfeltételei veszélyeztetnek, a nélkül, hogy az ellenzék ezáltal célját nem csak hogy elérné, de meg sem közelítené.

És különösen ha azt is figyelembe vesszük, hogy a mostani parlament, melynek tagjai tiszta választások révén jutottak a házba, nagy többségével a kormányt támogatja és csak a kisebbség az, mely saját akaratát a többségével szemben tiltakozással érvényesíteni akarja, csak akkor tűnik ki igazán az ellenzék magatartásának helytelen, sőt jogtalan volta. Nincs más kezünkben, mint parlamentáriszmusunk, mely eddig — kivált a bennünket most gáncsoló, de a multban annyiszor elfajzott osztrák parlamenttel szemben európai jó hitelnek és birodalom mentő tekintélynek örvendett, s ha a tárgyalás rendszeres nem segít a bajokon, elfajulásával bizonyosan nem értünk célre.

Ha az ellenzék túl téve magát a kormányelnök és a kabinet kétségbe nem vonható hazafiságán, még tovább intézi az eredményeiben rájuk nézve meddő, de következményeiben véres parlamenti harcot, ha a kormányelnök és a kormány semmi körülmények között sem kifogásolható s e szomorú állapotban is teljesen korrekt magatartásával szemben is még az alkotmányos kormányzás feltételeit magában foglaló indemnitás ellen is tovább folytatják az ádáz csatát, akkor itt az ideje ennek az áradatnak vétőt kiáltani,

itt az ideje, hogy az ország közvéleménye a törvényhatóságok útján is megnyilatkozzék, mondjon kárhozzátó ítéletet az ellenzék magatartása felett s bizalmi nyilatkozataival támogassa a neliész és kényes helyzetben levő kormányt.

== Törvényhatósági közgyűlés. Vármegyénk törvényhatóságának tavaszi rendes közgyűlése immár kitűzött folyó hó 28-ára s arra a meghívók is kibocsátottak. Mint a közzé tett meghívókból láthatni a közgyűlésnek bőséges anyag áll rendelkezésre úgy, hogy ha a gyűlés tárgyai iránt nagyobb érdeklődés mutatkozik és több felszólalás történik, alig fog az nap a tárgyalás befejeztetni. Eltekintve a számos községi ügytől, több közérdekű dolog kerül napi rendre, melyek közül felsoroljuk a következőket: 1. Az alispán felüli jelentése. 2. A szolnabírói hivatalok bebutorozása és a felsolnoki szolgabíró részére hivatali helyiség biztosítása. 3. A közműves munkások munkarendjének megállapításáról szabályrendelet megalkotása. 4. Utasteri iskolák segélyezésére, — utkaparóli nyugdíjalap létesítése. — 5. A somlyói gimnázium áttelepítésének, illetve építésének kérdése. 6. Az államépítészeti hivatal helyiségeinek kibővítése. 7. A közigazgatási bizottságba néhai Nagy Sándor helyett egy tag választása. 8. A vármegyei építkezési szabályrendelet módosítása. 9. A kör- és községi jogzói nyuzdíj alap járulékok befizetésére díjhaladék adása. 10. A vármegyei ház tulajdon jogainak megállapítása. 11. A megyei magán-nyuzdíj vezetett számadatok vizsgálatára kiküldött számvizsgáló bizottságba egy tag választása. 12. A megyei szervezési szabályrendelet módosítása. 13. A tisztviselők fuvar és napi díjainak, valamint a költőköltségek megállapítása. 14. A kör- és községi jogzók magán munkadíjainak megállapítása. 15. Husvágai megyei szabály törvözet. 16. A székely kivándorlási alap rendeltetéséről vonatkozó előterjesztés. 17. Törvényhatóságok több rendbeli s különböző érdekű átiratai. Elintézésre kerülnek ezeken kívül a vármegyei különböző alapokról és a községek vagyonkezeléséről mult évre szerkesztett számadások is.

== Katonai terepszemle. A honvédelmi miniszter a folyó év nyarán a 7. és 12 ik hadtest területén terepszemlét utazó két vezérkari tisztet a közös hadügyminiszter körre folytatni nyílt rendelettel látott el. A törvényhatóság utasítva lett a megfelelő tiszteknek fontos szolgálati feladatuk teljesítésében való támogatására.

== A székely-akozó érdekében. A következő nyilatkozat külsőre kértek fel bennünket:

Alulírottak mély sajnálattal látva a Benedek Elek és dr. Györfly Gyula urak között kitört viszályt, mert annak következményeitől első sorban ama szép reményekkel megindult székely-akozó sikerét féltettük, melynek ok a mult évben publicisztikai és közéleti munkásságukkal oly nagy szolgálatakat tettek; de másfelől engedve a székely értelmiség különböző köréből érkezett felszólításoknak is, felhívtuk dr. Györfly Gyula országgyűléseai képviselő és Benedek Elek író urakat, hogy a köztük fenforgó ügyben vessek alá magukat egy asziri ítékezésnek.

Erro Györfly Gyula és Benedek Elek urak külön-külön kijelentették, hogy ítéletünknek magukat mindenben alávetik.

Ezek után saájírvé alakultunk és mint ilyen, a felek kölcsönös előadásából, a bemutatott levelekből, iratokból és minden kétséget kizáró hiteleségi adatokból és bizonyítékokból teljes meggyőződést szerettünk arról, hogy Benedek Elek ur ellen a Magyarország mult évi több számban megjelent támadások alaptalanok és hogy az egyéni korrektséghez, valamint szerkesztői működéséhez sommi gáncs sem férhet; visszatérő is meggyőződünk, hogy a Györfly Gyula urhoz jutott töves információk olyan természetűek voltak, hogy ő azokat jóhiszeműséggel valódiaknak fogadhatta el. Györfly Gyula ur előttünk kijelentette, hogy a Benedek Elek ur ellen emelt vádak és támadások alaptalanok és hogy őszintén sajnálja azoknak megtörténtét. Ezen mostani őszinte kijelentései elégtelentéppen akkori tévedésének jóvátételére nyugodtan elfogadhatók. Visszatérő Benedek Elek ur visszavonta a Györfly Gyula ur ellen ítézett hírlapi támadását, a mely fölött sajnálatát is kifejezte. A hírlapi támadás tehát Benedek Elek ur mai nyilatkozatával jóvátettnek tekinthető.

Mind ezeknek megtörténte után kinyilatkozatjuk, hogy a két fél között többé semmi olyan akadály fenn nem áll, a mi a székely akozó szempontjából is óhajandó kibékülésnek útjában lenne. Konstataljuk egyuttal, hogy a kibékülés jelenlétünkben tényleg meg is történt.

Kelt Budapesten, 1903. ápril. hó 30 án.
Jakab Ödön, Dr. Gál Sándor,
Dr. Jancsó Benedek, Lázár Menyhért,
mint Benedek Elek ur mint dr. Györfly Gyula ur megbízottjai.
Ugron János, elnök.

„A CSIKI LAPOK” TARGZÁJA.

Áldozó oszttörtők.

Hol vagy Te, kinteljes pályán átussott
Földi nagy vándorló? hazatlan kereslek!
Elhagyatd est a bús mulandó világot,
A hol áldozata lettél a véteknél!
... Im eltűnt a homály, mely lelkemre borult;
Az igaz, a esent hit világot fényesen:
Látlak már Tégedet, de tövies az ut,
A mely hozzád vezet Megváltó istenem:
Az örökboldogság mesejére érve,
Onnét tekintes ránk fáradt utasokra.
Halálot lelt a mi váltáságunkat bére,
Hogy majd bejuthassunk fényes országodba!

Hol vagy, merre tüntél tengeri nagy hajós?
Te, ki az életnek változó tengerén,
A bős hullámoktól hánykodatott hajón,
Bátran áthajóztál, vissza nem rettenvén:
Vitorlájával a ragyogó aszt hitnek,
Sugárzó reménynek a vaamacakájával
S evezőjével az igaz szeretetnek
: jóstál, küzdve a véres hullámokkal!
... A lelkemre borult homály im eloszlott;
Látlak már oh Jézus, a hit világnál!
Elérted a csendes, a boldog ré:partot
S nésed: miként küzdünk az élet hajóján.

Voltek nagy emberek, bátor, hasznak,
A kik a közügyet szívükön viselték;
A kik jóléteért kedves hasájuknak,
Hősies lélekkel vérüket öntötték.
Oh Jézus! nagyadog hasonlíthatatlan!
A nagy hasznak kicsinyek melletted!
Ezek hasájukért vérszotek a harsanban;
Saját nemzettüknek nyújtottak védelmet,
Csélod nemcsak önnön szeretett nemzeted
Nemcsak általad is meg érszotott hazád
Boldogítás volt. A nobis keresztet
Az egész világnak büneért hordozád!

Az alkonyodó nap áldólag hintó szét
Búcsúszógarit az egész természetre
És bebizonyítja lángoló szerelmét
A természet iránt, biborfényt terjesztve.
Felségesebb volt e földről távozásod
Búcsúzásánál a leáldozó napnak;
Áldások közt történt, Jézus felzállásod,
Szeretettel intél búcsút a világnak,
Ragyogó fényűzőn vett körül Tégedet,
A megdicsőülés arczodon tündöklött;
Angyalserög várta mennybe meneteled.
Hol Téged fogadtak dicsekednek között!

Földi nagy vándorló, nympdokid követve
Akarok haladni után az életem.
Hogy lo ne bukjam a kétség örvényébe
Terhe alatt a sok kiának, szenvedésnek!

Tengeri nagy hajós! szereld fel hajómat
A hitnek, reménynek és a szeretetnek
Eszközeivel, hogy a bős hullámokat
A bün tengerén leküzdve, partot érjek!

Jézus legnagyobb hű! oh segits harcsozni
Győztesen az élet szenvedéseivel!
Ki békén tudja a keresztet hordozni,
Győztes az és Tőled babért fog nyerni el!...

Teljes ragyogó napja mennyországunk!
Egy fényes sugárral deríts fel egemet,
Hogy azon a pályán bizon haladhassak,
Mely Hozzád a boldog hasába felveszt!

Kriszta Klára.

A szép örmény leány.

— Elbeszélés. —

Írta: Kriszta Rósa.

I.
Dájbukát Margit gyönyörű leány volt; szép-
ségének hira ment a vármegyében; de meg is
érdemelte a „szép örmény leány” elnevezést, mert
valóban kifogástalan külsevel bírt.

Szülei, kik büszkék voltak reá, számos gyer-
mekük között csak őt dődelgették, teljesítve minden
kívánságát.

A Margit apja, a sok gyermekkel megáldott
Dájbukát Kriszta, süszkereskedő volt, terhelve
nyugi gondokkal és küzde a létfenntartásért. Am
azért soha sem gátolta szép leányának kedvtel-
seit. Még az ellen sem tett kifogást, dacára sze-
gény pénzügyi állapotának, midőn egy nyáron, a ti-
zenyolcz éves Margit, az elragadónan szép, de
ugyan költéses Borasék fűrdőre vágyott menni
mulatozni végett, mivel neje meggyőzte őt afelel,
hogy a Margit jóvőjére nézve elkerülhetlenül szük-
ségos a Borasékre való rándulás, hol előkelő gaz-
dag vendégek nyaralnak; ott Margit mindenbizony-
nyal fog hódítani egy kitűnő párthit. Itt a kö-
szégekben nincs senki ki érdemes lenne egy olyan
szép leány közére. Vétek volna tehát elzárni a
világtól Margitot.

A gazdag párti kilitásának reményében, a
jó Dájbukát Kriszta, lelkes burgalommal csomag-
olta össze, a neje s a Margit öltözékét s el
látva őket, tisztoségesen költeni való pénzzel,
vidáman vett búcsút tőlük.

Nagy hódítást tett a fűrdőn Margit. Udvar-
lók seregétől volt folyton környezve, s a „fűrdő
szépe” melléknevet kapta.

Udvarlói közül kitüntetotto a délczeg termetői,
elegáns Rétháti Gézát, ki nagyzerző párti híre-
ben állott. Őt tartotta legérdemesobbnak arra,
hogy Himen oltárához kövesse. Othon ugyan ígért
már hűséget Várkóvi Sándornak, de Margit na-
gyon eszmító volt s okos esze uralta a szívét.
Ő így gondolkodott: Sándor még csak jegyős s
ha majd évek múlva járásbíró lesz is, oldalán a
nő nagy kényelmet nem élvezhet. Rétháti Géza
pedig gazdag földbirtokos. Pompás kőháza, szép
lovak s elegáns kocsija van és családjei között
lívresínat is tart. Neki fogja tehát nyujtani a
kesét. Vallott is már Géza forró há szeretmet.

II.

A „Szent István bál”-ra minden évben Bor-

székre rándulnak Gyergyó vidékéről a tánczed-
velő ifjak.

A kivilágított díszes bálteremben vigan szol
a zono s elegáns közönség gyönyörködik a csár-
dást lelkesen tánczoló párokban.

Várkóvi Sándor is eljött, őt nemcsak a táncz,
de a zivie is vonzotta és hitte, hogy lili szerelme
viszonza van.

Kissé megkeáve érkezett s midőn a terembe
lépett, már javában tánczoltak. Szemei vágya-
kozva tapadtak a szép Dájbukát Margitra, ki ro-
pogósan járta a csárdást Rétháti Gézával.

A szép Margitnak kipirult az arca a táncz
hevétől; ragyogó szemekkel, csásos mosolygás-
sal nézett tánczosára.

Sándornak szívét a féltékenységek kezdte ki-
nozni, látva a Margit kacéréségát s alig várta,
hogy vége legyen a tánczotnak, hogy beállíthessen
imádotjával. De a mint a seno elhalgatott, Réthá-
ti Géza a csigányok felé fordulva, kiáltotta:
Ujra: s tovább járta aszilon a csárdást fard-
hatlan tánczosajével.

Nagy lelki gyötrelmek között néste végig
Sándor a háromszor megújratott csárdást, Margit
nok végeztével Rétháti helyére vesette Margitot
és lölt melléje. Sándor hozzájuk ment s meg-
hajta magát Margit előtt, az első négyesre
felkérte.

— Közönsöm, már foglalkozva vagyok —
felelt a szép leány hidegen, csak egy futó te-
kintetre méltava Sándort.

— De a másodika számíthatok nomde? —
kérde, a leány hidegsége miatt felindult Sándor.

— Azt velem táncsolja — asóit hirtelen
Rétháti.

Várkóvi sarkon fordult a asó nélkül távo-
szot, mely keserűséggel szívódos. ... A termet
elhagyta és aszállásra ment, hol aszonnal volt
ragadott kezébe és Margitnos órákeny levelet
írt, amiat azt feligatott vére diktálta:

A képviselőházi ülés. Napirend előtti felszólalásokkal, név szerinti szavazásokkal néhány interpelláció megtételével s az ezekre adott válaszokkal telt el minden különösebb eredmény felmutatása nélkül a képviselőházi ülés. Egy ülésben folytatták a képviselők tárgyalását is. Napirenden volt a kvóta bizottság kiküldetésének ügye, melyhez ellenzéki részről hozták szóhoz **Ugron Gábor**, ki arról a fonák helyzetről beszélt, hogy évek óta nem az országgyűlés dönt a kvótáról, hanem a király, a mi semmiesetre sem volt célja a 67-es törvényhozásnak. Ebből kiindulva nagy elkeseredéssel és erős színekkel festette azt a helyzetet, melyet az osztrákkal való szövetség teremtett. **Nessi Pál** is arról beszélt, hogy a pártias 1867. óta folyton visszafelé fejlődik, a hadsereg dolgában pedig nemcsak nagy pártias nem volt, hanem mindenestől ki vagyunk szolgáltatva az osztrákokkal. **Mildő Lengyel** Zoltán jelentkezett szólásra, a többség fölött helyéről és tiltatólag kivonult a tereméből, a mielőtt aztán a függetlenségiek sérelmi ügyet csináltak és haszabály vitát provokáltak, a minek Apponyi gróf elől az azal vetett véget, hogy senkit sem lehet arra kényszeríteni, hogy valakinek a beszédjét meghallgassa. **Lengyel Zoltán** azután egész fél háromig beszélt a kvóta bizottság kiküldetés ellen. **Eitner Zsigmond**, **Reich Aladár** és **Pichler Győző** a horvát zavarással, a miniszterelnöknek a tisztviselő előtt mondtatott beszédével, az exlex állapottal és a kvótával foglalkoztak. **Babó Mihály** nem járul hozzá a kvóta bizottság megválasztásához, mert a kvóta meghatározását törvényellenesen a királyra ruházták. Még a szavazástól is tartózkodni fog. **Tomasió Miklós** nem annyira a kvótával, mint inkább a horvátországi zavarásokról mondtatott beszédre foglalkozik a beszéde a zavarásoknak magyarázata illetőleg mentegése akart lenni. **Hellebronth Géza** azt állítja, hogy a kvóta bizottság intézménye gonosz blünc szülötől származott, a kik pillanatnyi megnyugvásért feláldozták a nemzet legváltásabb érdekeit. A miniszterelnököt arra figyelmezteti, hogy csak akkor lesz béke, ha a katonai javaslatoikat vissza vonják. A május 12-iki ülésben elők kegyeletes szavakkal emlékeztek meg Szeitzovszki Jánosnak a nográdi kerület képviselőjének haláláról. Előkeltek jegyzőkönyvben megörökítik. Ugyanezen ülésben napirend előtt **Barabás Béla** a horvátországi magyarellenes zavargásokat tette szóvá s szigorú intézkedést kért. A miniszterelnök elismerte a zavargások komoly jellegét, de azt is kijelentette, hogy a magyar nyelvet, a magyar jelvényt, a magyar állam meltségét és a magyar lakosokat megfogja védelmezni. A május 13-iki ülésben **Nessi Pál** indítványt adott be, hogy a ház soron kívül tárgyalja a tisztviselők fizetésrendezéséről szóló javaslatot és hasonló javaslatot nyújtsen be a vasutasok fizetésének rendezéséről is. **Nessi** ezt az indítványát a május 16-iki ülésben indokolta meg. A miniszterelnök kijelentette, hogy szeretettel foglalkozik a tisztviselők ügyével, de a kormány nem engedelmessé teheti a kisebbség terrorizmusának és a javaslatot nem tárgyalhatja soron kívül. A május 13-iki ülésben **Dobiczky Sándor** interpellált a vasuti tisztviselők fizetésének rendezése ügyében. **Láng** miniszter kijelenti, hogy foglalkozik az ügyvel s úgy

tervezi, hogy a fizetés automatikusan emelkedjék, az időről azonban még most nem szólhat. Ugyanezen ülésben **Koloman Béla** a csongrád megyei munkás osztály nyomoráról interpellált. A május 16-iki ülésben **Szalay László** azt kérdi a honvédelmi minisztertől, hogy hajlandó-e megdöngeltetni a honvédséggel és a közös hadseregnek nálunk állomásozó csapataival április 11-ét. A honvédelmi miniszter azt feleli, hogy van egy rendelet, melynek értelmében a tisztikar, ha e napon isteni tiszteletra vagy lakomára meghívják, azt elfogadja. **Sebes Dénes** azért interpellálja a miniszterelnököt, hogy háromszék megyében a választó polgárok a hatóságok részéről üldözésnek vannak kitéve. **Szöllősi** miniszterelnök kijelenti, hogy ha szabálytalanságot tapasztal, azt meg fogja torolni. A május 11 ülésben a függetlenségiek zárt ülést kértek, melyben tiltakoztak az országaházának a dunai ünnepély alkalmára való kivilágítása ellen. A házelnök kijelentette, hogy csak a kupola és a ház azon ablakai lesznek kivilágítva, a honnan a képviselők családjai fogják nézni az ünnepélyt. Ebben aztán a függetlenségiek is megnyugodtak.

A pápai tanítóképző székelyföldi kirándulásának uti-programja.

— 3 tanár, 36 növendék, 1 székely társasági tag, összesen 40-en. —

A pápai tanítóképző — mely elsőnek jön Székelyföldünknek megnézni — uti-programját van szerencsénk alább közölni.

Ugy állítottuk össze az uti-programot, hogy abból a rendezőség az egész utvonalon a teendőkre nézve tájékozhatik.

Montanunk fölülleges, hogy ez első kirándulás sikere legtöbb biztosítékot nyújthat a székelyföldi idegen forgalom további fejlődésére.

Tisztelettel kérjük, méltóztassék e gyakorlati eredményt igéző, a Székelyföld anyagi és szellemi életére kihatás hazafias társadalmi mozgalmat jónakrattal támogatni, hogy a távoli országárszökből érkező vendégeink körlünkben jól találják magukat s kedves emlékeket vi-gyzenek haza.

Marosvásárhelyre érkeznek május 21-én reggel 4 óra 17 perczkor.

Indulnak 22-én reggel 5 órakor, a **sóvárdi vasuti állomásra** érkeznek d. e. 9 óra 30 perczkor. Innen gyalog mennek **Szovátára**. Két podgyász szeker legyen az állomásonál.

Szovátára érkeznek 22-én d. e. 10 órakor, ott tartózkodnak d. u. 4 óráig. 12 órakor ebéd kirándulások, fürdés.

Indulnak parajdi szekerekkel d. u. 4 órakor.

Parajdra érkeznek 22-én d. u. 5 órakor. Vacsora, meghálás, a sóbánya megtekintése (a parajdi Székely Társaság d. u. 4 órára 10 szekeret küld Szovátára).

Indulnak Parajdról 23-án reggel 6 órakor 10 **székelyudvarhelyi kocsi**val mit a székelyudvarhelyi Székely Társaság küld oda elejükbe.

Koronád fűrdőre érkeznek 23-án reggel 7 órakor Reggelizés és fűrdő megtekintése után tovább utiznak. Utközben megnézik **Szejke fűrdőt**.

Székelyudvarhelyre érkeznek 23-án délre. Ebéd, nevezetességek megtekintése, vacsora meghálás. Indulnak másnap 24-én reggel 5 órakor 10 **székelyudvarhelyi kocsi**val.

Homoród fűrdőre érkeznek 24-én reggel 7 órakor, reggelizés és a fűrdő megtekintése után tovább utiznak. (Ha a fűrdőn nem lenne még vendégios, akkor a reggelizés Oláhfaluban lesz.)

Csikszeredába érkeznek 24-én d. u. 1 órakor. Tartózkodás másnap reggelig. Ebéd, Csiksomlyó és a fűrdők megtekintése, vacsora, meghálás.

Indulnak másnap 25-én reggelizés után 8 óra 56 perczkor.

Tusnád fűrdőre érkeznek d. e. 10 óra 20 perczkor. Ha szép az idő megfürdülnek. Ebéd után kirándulnak Szentanna tóhoz. Estére visszatérnek Tusnádra, Vacsora, meghálás.

Indulnak másnap 26-án reggel 4 óra 52 perczkor vasuton.

Málnás fűrdőre érkeznek reggel 5 óra 36 perczkor. Reggelizés után megtekintik a fűrdő telepet és a szénsavutnyarat. Indulnak az nap d. e. 11 órakor 12 perczkor vasuton.

Sepsiszentgyörgyre érkeznek 26-án déli 12 óra 5 perczkor. Ebéd után megtekintik a város nevezetességeit. Vacsora, meghálás. Másnap 27-én reggelizés után 10 sepsiszentgyörgyi kocsival kirándulnak **Előpatak fűrdőre**. Délre visszakernek Sepsiszentgyörgyre.

Indulnak ebéd után 12 óra 30 perczkor.

Brassóba érkeznek 27-én d. u. 1 óra 51 perczkor. A közúti vasuton a városba mennek és elszállásoltatnak. Ebéd után megnézik a város nevezetességeit. Vacsora, meghálás. Másnap 28-án reggel felmennek a **Czenk hegyre**.

Délre **Hosszafaluba** rándulnak a közúti vasuton és ott ebédelnek. Megnézik a polgári iskolát, csángó és román templomokat, egy pár csingó házat. Délután visszajövet megnézik **Noát**. **Hazaútnak Brassóból** az nap (28-án) este 7 óra 48 perczkor induló személyvonattal.

A kirándulók ingyen szállást kapnak. Fürdőkben egyszeri fürdésre ingyen jegyet kapnak. Fizetnek személyenként a reggelért 30 fillért, ebédért 1 koronát, vacsoráért 60 fillért.

A **kocsidíjakat** a f. alatt mellékelte nyomatványi tarifa szerint fizetik. Kívánatos lenne, hogy ezen árak a hol lehet mérsékeltesse.

A **szekereket Szovátától** — Parajdig a **parajdi Székely Társaság** foglalja.

A kocsikról Parajdról — Székelyudvarhelyig és onnan Csikszeredáig a **székelyudvarhelyi Székely Társaság** gondoskodik.

Az **Előpatakra** való kirándulást a **sepsiszentgyörgyi**, a **Hosszafaluba** való kirándulást a **brassói Székely Társaság** rendezi.

A kirándulókat **kalauzok**kal Marosvásárhelytől — Szovátáig a marosvásárhelyi Székely Társaság; Szovátától — Parajdig a parajdi Székely Társaság; Parajdtól — Székelyudvarhelyig a székelyudvarhelyi Székely Társaság; Székelyudvarhelytől — Csikszeredáig szintén a székelyudvarhelyi Székely Társaság; Csikszeredáitól — Tusnád fűrdőig a csikszereádi Székely Társaság; Tusnádtól — Szentanna tóhoz és visszaza a tusnádi fűrdő-igazgatóság; Tusnádtól — Sepsiszentgyörgyre és Előpatakra és Sepsiszentgyörgyötől — Brassóig szintén a Sepsiszentgyörgyi Székely Társaság; Brassótól — Hosszafalujig és vissza a brassói Székely Társaság.

Reméljük, hogy valamelyes anyagi támogatást sikerülni fog kieszközölnünk, ez esetben a kalauzollással megbízott tagok utiköltségeinket fedezését biztosítani fogjuk.

Marosvásárhelyt, 1903. évi május hó 12. Hazaifias tisztelettel

A Székely-Egyesület és Székely-Társaságok marosvásárhelyi Irodája.

Jelentés

a székely cseléd-lányok oktatásáról Brassóban 1902-3-évbén.

A helybeli Székely Társaság elnöksége az általa kezlemezett cseléd leányok oktatásáról a következő jelentésben számol az 1902 és 1903. évek eredményéről

A mult 1901-2. tanévben csak hozzávetőleg állítottuk, hogy Brassóban mintegy 2000 leány-cseléd tartozkodik; a folyó évben mélt, gr. Lázár István főispán ur segítségével jöven a Társaságnak a városi bejelentő hivatal által összeírattala a cseléd leányokat utczáról utczára — a mely, munkához a hivatal főnöke Gencsy Géza ur kézzel volt szives segítségét nyújtani; — ezért e helyen egy a főispán ur ó méltóságának, valamint nevezett Gencsy főnök urnak legáltalább köszönetünket nyilvánítjuk. Az összeírást főispán ur kegyes volt Társaságunk elnökének megküldeni, ki ugy találta s a Társaságnak 1902. december 17-én azt terjesztette elő, hogy Brassóban van 654 székely cseléd, és pedig: brassói — 6; udvarhelymegyei — 35; hármásékmegyei — 53; csikmegyei — 441; különböző helyekről — 110. Ezen összeírás, mint később tapasztaltuk, ha nem is a legpontosabb, de mégis tájékoztatót nyújtott a további teendőkre felől.

Az oktatás terén a folyó tanévben egy lépéssel tovább haladtunk, mint az előző évben. Ugyanis tapasztaltuk, hogy számoosan vannak kik 10 — 13 évesek és odahaza az elemi iskolát sem végezték a így irni — olvasni sem tudnak, azért az oktatást két részre osztottuk: kezdők és haladók osztályára. A kezdőket

Krbekné-Lieber Etelka polg. leányisk. igazgatójának oktatta pártatlan önfeláldozó fáradsággal minden tisztelődj nélkül. A haladókban a következők urak és hölgyek voltak szivesek előadásokat tartani: 1902. október 19-én Csulak Lajos tanító adta elő a Cselédmunkás pénztár ismertetését; jelen volt 35 leány. November 2-án 56 leány gyűlt össze felolvasást tartott Baráczy Sándor gym. tanár — „Bőzsi az okos leány” — cz. alatt. A tanulásos, szép felolvasást a Társaság kinyomatta 300 példányban s később a leányok között ingyen szétosztotta; ugyanakkor kiosztott a mult évben megmaradt füzetekből 50 példányt. November 16-án megnyílt a kezdő osztály, jelentkezett 28 leány a haladókban 64, összesen — 92; ez alkalommal szabad előadást tartott dr. Vassilkjievics Győző r. kth. főgyimn. tanár az engedelmesség vallásos és türelmes leányról; kiosztatott a Baráczy félé füzetből 92 drb. November 30-án jelen volt: kezdőknel 14, a haladókban 78 — összesen — 92; előadást tartott Halász Gyula főreálisk. tanár a cseléd szerepe a gyermek nevelésben — cz. a; ugyanakkor kiosztatott a Baráczy-félé füzetből 48 darab Geőcze Sarolta „Ná feladata a Székely földön” — c. füzetből 30 — 78. Végül Halász Gyula olvasta és fejtegette Arany János „A bajusz” — c. költeményt nagy tetszés között. December 14-én Albert Ferencz róm. kath. tanár tartott érdekes felolvasást a munkáról; a kezdők is itt vettek részt Krbekné-nyelkülteudés folytán, összesen 124. Deczem-ber 28-án volt; a kezdőknel 8, a haladókban 101 — 109; szabadelőadást tartott Koós Ferencz elnök egy c. somlyói derék székely leányról ki 1848 ban élt. 1903. jan. 11-én mintkét osztálynak előadást tartott Pechy Arpad ref. lelkész a jó cseléd leányról, jelen volt 124 leány. Kinyomattuk az Albert Ferencz tanár felolvasását és ez alkalommal kiosztottunk 124 — füzetet. 1903. jan. 25-én a kezdő osztályban volt 9 — a haladókban 127 — 136; előadást tartott Papp Péter áll. tanító Levél Romániából c. a; talpra esetten tárgyalta egy kívándorolt székely leány szomorú sorsát; az előadást nagy érdeklődéssel hallgatták, ekkor kiosztatott a Baráczy és Albert-félé füzetekből 106 drb. 1903. feb. 8 előadást tartott Csulak Lajos — illetve távolútlében a felolvasását előadta: Papp Péter, egy székely család utazása Budapestre a kiállításra; jelen volt: kezdőknel 7, a haladókban 159 — 166. — Február 22-én előadást tartott Horger Antal főreálisk. tanár, székely népballadákat olvasott fel nagy tetszés mellett; jelen volt 207 leány. — Márczius 8-án előadást tartott Silberberg Gizella, jelen volt: a kezdőknel 9 — a haladókban 155 — 164. Márczius 22-én előadást tartott Janó Lajos áll. ig. tan. jelen volt a két osztályban 173 leány — felolvasása kellemes tenyomást tett a jelen levőkre és végre április 5-én jelen volt 77 leány, akkor előadást tartottak: Lieber Etelka a tisztaságról, pontoságról és engedelmességről, Koós Ferencz elnök pedig a háladatosságról melyet írta egy 1848-beli Mátyás huszár 22 év múlva tanusított, azért, hogy a szegedi csata után az életét megmentette. Ezzel az 1902-3 évi — előadásokat önnepélyesen be is zárta. Ezek szerint tartottunk összesen 13 előadást ezeken részt vett mindössze — 1555 leány vagyis átlag egy felolvasáson — 119 leány.

A cselédek tovább képezése vég-tel szük-ségesnek mutatkozó könyvtár ez évben igen szépen gyarapodott; van ugyanis 318 drb. csinosan bekötött könyv; elhelyezve a polg. leány iskolában Krbekné Lieber Etelka igazgatónő felügyelete alatt. A könyvtár alapját első évben a jótékonyaságról ismeretes E. M. K. E. — vette meg A második év elején kérelmet intéztünk a hazai összes könyvkerekedők urakhoz felkérve őket, hogy a brassói ca. leányok könyvtára számára népszerű könyveket ajándékozzai sziveskedjenek. E felhívás következtében a következő könyvkerekedők küldtek könyveket: 1. 1902 évi október 22-én Kecskemétri Fekete Mihály 40-füzetet; az Athenaeum irodalmi és nyomda-részvénytársulat 11- drb. csinosan bekötött könyvet 3. Lampel Robert Budapesti Radó Antal által szerkesztett „Magyar könyvtár”-ból 41-füzetet. 4. Zeidner H. brassói könyvkerekedő 3 kötetet; 5. Grünfeld brassói könyvkerekedő 11 drb.; és 6. — Koós Ferencz 38 drbót. A leány-cselédek minden hónapban ké-szer vehetnek ki könyvet; a mult tanév II. felében nyílt meg a könyvtár és tömmelet jelent-jük, hogy sok szorgalmas olvasója van, Jövő évben ki fogjuk mutatni az olvasók számát is.

A „Brassói Székely Társaság” határozati-lag kimondta, hogy a gazdánál legalább 3 évig szolgáltak, három korona jutalomban részesíti a kik még több évig szolgáltak egy helyen azokat anyai koronában, a hány évig szolgáltak helyben, s erre nézve a gazdától igazolványt hoznak. Ezen jutalmazására az indította a Székely Társaságot, mert azt tapasztalta, hogy egyes leányok unos utalanul csak cserélgelik a helyüket, intézkedtünk az iránt is, hogy a gazdák emberégesen bánjanak cselédjeikkel, hogy minden jó cseléd mintegy a ház tagjának tekintessék. A jutalmazásokra a következőktől folytak be pénzbeli ajánlások a Társasághoz: 1. A brassói protestáns-nőegylet — 10 kor. 2. A brassói izr. nőegylettől 10 kor. 3. Fűd. Albert Ferencz tanár úrtól — 1 kor.; 4. A brassói róm. kath. nőegylet tagjaitól — 11 kor.; 5. dr. Zakariás Jánosától — 1 kor.; 6. A brassói Első jutalomban részesültek: Három koronával — 15-én 45; négy koronával 4-én — 16 kor.; öt

„Szeretett Margitom!

Mire magyarázom azt a hidegséget, melyet a bábeln irántam tanusítottál? Talán már megcsináltt szeretni engemet s szivedet most egy másik férfi bírja? Vagy ha nem szeretél, kár volt ámitanod, mivel akkor én csak játékszered voltam!...

Édes jó Margitom! omlasd el kételemet. Mondj, hogy ez nem igaz, mert nemcsak, hogy szeretél, de most is szeretsz és hü leesez min dig hozzád, a kinek szivében csak a te képed él!

Hogy nyugodt lehetsek, kéltok írj azonnal. Maradj változatlan szerettel a te hü Sándorod!

Mánap, amint megkaptam a levelet Margit, azonnal válaszoltam. A rövid levél tartalma ez volt:

„Édes Sándor!

Ne vegye komolyan, ami köztünk történt. Ha bohó gyermek észreel vállomást tettem a hü-séget is fogadtam önnek, az mind csak tréfa volt... Ne higgye tehát, hogy a tréfa lekötve tarthat, engemet. Feledjen el a legyeu olyan boldog más leánnyal, mint a milyen én vagyok. Szivből kívánom azt. Margit.”

Hogy mit érezett Sándor e sorok olvasása-kor, azt esetelnie meg sem kíséreltem...

III. Nyolcs év tñnt el a mulandóság tengerében. Es idő Margitra nézve a csatlódások lánc-szolata volt.

A kiben egy biszot, a gazdag Rétháti Géza, kiért számúta a szerető hü Sándort, nem jött el érte; pedig szerető moudta, hogy az ő neje senki más nem lesz, csak a „fűrdő szépe” a bá-jos Margit. De hiába epedett utána, mert azóta, hogy a fűrdőn egymástól elváltak, Rétháti löbbé életjeit nem adott magáról.

Oh te könnyen hívó leány! Rétháti Géza-nak nem volt komoly asándéka veled; ő csak fűrdő mulatságnak tartotta, hogy megszarvja fe-jedet és húságának hiszeget, hogy a „fűrdő szépe” meghódít nekí... Birtokai pedig csak a boldoban voltak.

Margit Várkövi Sándorral sem találkosott többé. A mélyen megbosztú anyú ifjú, áthelyez-

tette magát Györgyszentmiklósról egy távol vá-roaba, mert nem akart közelben lenni annak, ki igaz szerelmét egy kigunyolta.

Egyzer a hirlapból azt olvasta Margit, hogy Sándor bíróvá lett előléptetve. Hirtelen egy eszmétől megkapta, mely fölélelést lelkeben a remény sugart, tollat vett kezébe s tartalmas szép levelet írt Sándorhoz és igazottan várta reá a feleletet, romény a kétég között...

Néhány nap múlva megjött a válasza a kü-vetkező tartalommal:

„Kedves Nagysáid!

Levele nagy meglepetés volt számomra, mi-vél Borasáken azt tanácsolta nekem, hogy feled-jem el, azt hittem, hogy kegyed is régen elfe-ledott engem!...

Szavemből köszönöm, hogy kinevezésemhez gratulált; de az mégis furcsa, másodszor írja most, hogy csak tréfa voltam. Szerelme tréfa volt, azt a fűrdőn írt, most tréfának valija, amit a fűrdőn írt azt állítja, hogy csak próbára tett engem. (Oh akkor a leltem, hogy sokogott, hogy sirt, mert szerelmem forró és igaz volt!) E no-rát is csak tréfának vessem. Azt írja, hogy ér-tom sokkérőt visszautasított s hogy mindig sa-regett a szeret most is engem híven, igazán.

En már elfogystem egy kedves, jó leányt s most én hívnom kegyednek, hogy olyan bol-dog legyen, milyen én vagyok. Sándor.”

Nagyon lejutva lett Margit, hogy szép leveleire ilyen választ kapott. Alabástrom arozá szé-gyenyirban égett. Könyvismézőből tehát eléggé meglakolt... Am azért sokáig nem tñndött a bántalom fölött. Bizottságszékében, melymindig hó-dított és elhatározá, hogy anyjával elmegy fűrdőre. A nyolcs év alatt busgón látogatta a kö-szell fűrdőket, mindenütt feltűnően kéltve szépé-gével. Voltak udvarlói, de keszt egyik sem kért meg, mivel manapsz a hásszulandó ifjak léptek Hymen oltárához, a telekkönyvek vesztik.

A sok kudarc után végre a szép Margit felhagyott a férjváradással s most már ciosúg-gedve, busan tekint a jövőbe. (Vége köv.)

koronával 1 — 5 kor; hat koronával 1 — 18 kor; összesen 23 lány 84 koronában. — A fennmarad 49 kor. egy része a könyvek bekötésére fordított, 30 kor. készpénz mint pénztári maradvány a jövő évre áttételt. A pénztár vizsgálása évről, évről pontosan betartatik.

A múlt tanévben a cseledek-leányok között kiosztott fizetek: a múlt évből fennmaradt — 50 drb; Baráczy Sándor és Albert Ferencz felolvasásából — 600 drb; Gröze Sarolta tansági felolvasásából — 250 drb; összesen — 900 drb. — A Gröze S. felolvasásából 200 drb hoz a dr. Zakariás János, 50 drbhoz pedig mélt. gr. László István (Gispán ur utján) jutott a térség.

Ezek után hálás köszönetet nyújtunk a tanítóknak mind azon lelkes tanároknak, tanítóknak és tanítónőknek, kik a múlt tanévben a leányokéledek oktatásán fáradozni szíveskedtek. Ugyancsak hálát fejezi ki a négyzetesek és egyesek, valamint az E. M. Takarékszövetkezet igazgatóságának nyújtott pénzbeli segélyért, hárva mindajánkat, hogy az ügytől mely reánk nézve valóságos nemzeti ügy, ne vonják meg ezután se hazafias áldozat tételüket.

Jövőre nézve a következő törvünk van: két évi tapasztalat meggyőzött minket arról, hogy Brassóban a cseledek oktatását szélesebb alakra kell fektetni. Már a múlt évben megtették erre nézve a kezdeményező lépést a menziban egy kezdő és egy haladó osztályt nyitottunk és tartottunk fenn, a belvárosi áll. polg. leányiskolában Est Krékne-Lieber Elekka tette tehetőségéből az által, hogy a kezdő osztály oktatását elvállalta s 6 hónapra át bántalmatos ki-tartással teljesítette, miért is ósziinte köszönetet fejezzük ki nagysága iránti s kérjük jövőre is szíves támogatását.

A szerzett tapasztalatok alapján a leányok oktatását úgy tervezte, hogy megosztjuk a Brassóban levő összes állami iskolák között; névszerint a belvárosi áll. polg. leányiskola a bolonyai egyes utca, az ó brassói és bolgárszagi iskolák között. Brassó olyan nagy területen fekszik, hogy a székelő leány cseledek eredményes és általános oktatását csak is ily módon véltük híven szolgálhatni. Erre nézve azonban sajtószolgálatunk van Hiemesch polgármester, dr. Pintér Gábor kir. tanfelügyelő, Orbán Ferencz gondnok, elnök és az áll. iskolák tanító testületének pártfogására, támogatására, mint megnyerési remélünk, tudva azt, hogy a leány cseledek oktatása, morális nevelése mindannyiunk szívén fekszik.

Felolvastatott és elfogadott: a „Brassói Társaság” — nek 1903. április, 29-én tartott ülésén.

Köze Ferencz, elnök. Orulak Lajos, titár.

A székelő fürdők érdekében.

A székelő kérdés sikeres megoldásához, a székelő és magyarországi nép közötti érintkezés állandósítása veszelhet. Ott a hiba, hogy a két országrész lakossága évszázadokon át idegen maradt egymással szemben.

A közéleti viszonyok újabb átalakulása sem javított e helyzetet. A ki ma Erdélyt keresztül utazza nem magyarnak látja ezt az országrészt, mert a főközkedési ut végig Erdélyben idegen ajku népektől lakott és valjuk meg, egybanga vidékeken fut keresztül. Idegen országbeli utas föl is jegyzi ezt a mi rováunkra.

A székelő társaságok most utat akarnak törni az erdélyi részek magyar vidékein, meg akarják nyitni a szépségeiket, természeti kincseiket pazarol gazdag tájaknak, hogy lássák és élvezzék és vonzódnak ide. Valószínűleg ezzel siettetni fogják a székelőföldi vasúthozat kiépítését is.

Fürdőkön régóta várják a forgalom fellendülését, mert ma nem részesülnek méltó felkarolásban. Pár évtizeddel ezelőtt Románia uralta társasága népesítette be nyaranként a határszéli székelő fürdőket. Románia azonban újban maga teremtett gyogy- és ártó helyeket olyanokat, melyek káros fény kényelem tekintetében messze talzárnyalták a mienket.

Az idegen gazdag vendégek e miatt csaknem teljesen kiharadtak. E vesztéség mind eddig nem pótolta, a székelőfürdőket a király hágnál talról nem látogatják, nem k'önszön az előkelő társadalom. Romániában az uraló osztály hazafias kötelességéről tették a hazai fürdők látogatását, ott az uralkodó család tagjai, hercegek, előkelő bolgár családok, miniszterek, tábornokok stb. építkeznek és nyaralnak román fürdőkben. A mi részünkön levő gyógyhatásban jobb, természeti szépségeiben gazdagabb fürdőkben a közéleti előkelőségek nem látogatnak. Nem hogy uralkodó házbéli vendégek, de magyar miniszter sem méltatta bár megtekintésre a székelő fürdőket.

Dagazdag magyar mágusaink, főpapjaink egyike sem nyaral soha itt. Magasabb rangú katona tisztet, országos nevű politikusaink, tudósaink, költőink, művészeink, művésznők közül sem néz erre soha senki. A kik lényit adának a fürdősz társaságok a vonzósnak a személyes jelenlétükkel a vendégeket s emelnek a fürdő hírnevét, azok nincsenek itt.

Ezen az állapotban változtatni kell mindenesre, a Székelőfürdők értékeségét a köztudathoz átvinni, iránta a hazafias kötelességérzetet felébresztetni, előrendi feladata kell legyen a székelő társadalmi szervezetenek.

Bizonyosak vagyunk benne, hogy e megoldással kapcsolatosan más kérdések megol-

dásaira is nyílik alkalom. A mint sikerül az ország érdeklődését felkelteni s tovább megismertetni és megszerettetni Székelőfürdőnk, bizonyosan több gyakorlati és fogható eredményt fogunk tervezni és következetes munkássággal elérni.

László Gyula.

Tanítói gyűlés.

A „kászon-alsziki róm. kath. tanítók járásköre” 1903. évi május hó 7-én tartotta meg rendezet tavaazi gyűlését Csikszokmison.

Jelen voltak a kerületi papágy és a tanítókon kívül Márton Károly, Péterfi Árpád és Eltes Lajos községi tanítók, mint vendégek.

9 órakor az összes megjelent tagok szent misét hallgattak, mely alatt az egyesület dalokere Baka János karnagy vezetése mellett „Jójj el Szentlélek Isten” (és régi dallam), „Mária Himnusz” és az oltári szentségről „Az Urnak szent teste” kezdetű énekeket énekelte. Szentmise után a gyűlés tagjai két részre oszlvva a helybéli tanítók — Kömény Gyula és Balló Károly — gyakorlati tanítását hallgatták meg. A gyakorlati tanítások meghallgatván, a tagok és vendégek a Balló Károly tanterembe vonulva, a lelkők Csoboth István rövid beszéd kíséretében a gyűlést megnyitja a felhívja a Baka József bíráli-bizottsági elnököt, adja elő véleményét a Balló Károly gyakorlati tanítására vonatkozólag. Előadó és még Koncez István, Füstös Sándor, Péter Balázs, Buzás Elek és Wéger Ferencz hozzászólása után gyűlés nevében elnök a tanítást sikerültnek nyilvánította.

Kömény Gyula gyakorlati tanításának tárgyát és a tanítás menetét Márton László udta elő s miután még Antal József és Szabó István hozzá szólottak, ezen tanítás is sikerültnek nyilvánították.

Olvasottak a múlt gyűlés jegyzőkönyve Füstös Sándor jegyző által. Jegyzőkönyv módosítás nélkül elfogadotván, hitelesítették.

A tárgysorozat 7-ik pontját Tamás Imre tagtárs szavaltala képezte, ki Feier Antal „Végítélet” című költeményét adván elő, a hallgatóság tetszését annyira megnyerte, hogy saavaltatáért a gyűlés nevében elnök elismerését fejezte ki, mely tény jegyzőkönyvileg is megerősítették.

Elnöki jelentések során előterjesztett a kath. tanügyi tanács elnökének dr. Steiberger Ferencnek megkeresése, melyben járaskörünket felhívja, hogy az 1903. évi febr. 14-én Lukács László pénzügyminiszter ur ó nagyméltósága által benyújtott s a tisztviselők javadalmát rendezni célzó törvényjavaslat a felekezeti tanítók sorsát figyelmen kívül hagyta, hogy főkörünk is a nevezett törvénynek módosítását célzó mozgalomban részt vegyünk.

Egyesületünk e megkeresésre a képviselőházhoz felterjesztendő kérdésben állapodott meg. Melyben az 1903. évi XXXVI. t.-cz.-et akként kéri módosítani, hogy az illetékes főhatóság kivánására a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter kivétel nélkül minden nyilvános iskolánál működő tanító fizetését az állami tanítókéval egyenlő összegig kiegészítse.

Tamás Imre tagtárs indítványozza, hogy járaskörünk szeretett elnökét a legközelebbi időben ért szomorú csapások alkalimából, — midőn szeretett néjét és testvérét veszítette el — a járaskör részvétét fejezze ki jegyzőkönyvileg, s ezen határozatról Todor István értesítse. Az indítvány egy hangulag elfogadották.

Miután a jövőgyűlés helye megállapított s még a jövő gyűlésre előkészületi képen pár indítványt elfogadott a gyűlés, elnök megköszöni a meleg érdeklődést és gyűlést d. u. 1 órakor berekeszti.

Füstös Sándor.

Társas kirándulások a székelőföldre.

Jóléte órámmal értesültünk, hogy a székelőföldi kirándulások iránt a tanuló ifjúságon kívül a nagy magyar társadalom is meleg rokonszenvvel visieltek s már a folyó év nyarán számos ural társaság meglátogatni készült Székelőfürdőnk. Megkönyvitani óhajtván az érdeklőlő társaságok kiámulását, alább közöljük a székelőfürdő társaságokkal és székelőfürdők igazgatóságával egyetértéssel megállapított 4 körü programjainak a költségvetését, amelyből természet szerint választhat a kiránduló társaság.

Nem kell hangulmányoznunk, hogy a Székelőföld megismerése nemcsak szórakoztató vállalkozás, hanem nemzeti feladat. A magyarországi két laja között az érintkezés ápolásával s az összeköttetés állandósításával pótolnunk kell im már a múlt idők mulasztásait. Minden nemzetiség öszzetart s keresi az érintkezést még a más nyelvű, de rokon nemzetekkel is; ha más nem, hát az a magunk iránti tartozó kötelességre hit.

De egyéb bajok is vannak: a székelőföld idegen népek tengerében nyomorúsággal küzd, kivándorol s elfoglalja helyét az idegen. Kivánatos szép vidéket nem látogatják, fürdői nem élénkülnek, kereskedelmé s ipara az elszárgeltés miatt pang, a pénz nem forog, a népek sovány s kerecses.

Keljen föl a nagy magyar társadalom s népesítse be legalább nyaranként a Székelőfürdőt. Sok haszna lesz ennek, új évtized támadnak a valószínű közös munkálkodás mellett meg-

Mondanunk sem kell, hogy a kirándulók valamennyi utvonalon értékes tanulságokat szerezhettek s módjukban lesz a természet ritka alkotásait és szépségeit élvezni.

I. Körút.

Maros-Vásárhely. Érkezés személyvonattal reggel 4 óra 17 perczkor. Tartózkodás másnap reggelig. Reggeli, ebéd, vacsora, meghálás. Teleki könyvtár, muzeum stb. megtekintése.

Indulás másnap reggel 5 óra 22 perczkor vasúton.

Szászrégen. Érkezés reggel 6 óra 51 perczkor. Reggelizés után további utazás. Utközben a marosvécsi várkastély megtekintése. Ebéd Ratosnyán.

O-Toplicza. Érkezés délután 4 órakor. Fürdés, vacsora, meghálás.

Indulás szekerekkel reggel 5 órakor. Az utat inn-n Borszékig gyalog is meg lehet tenni, szép fenyves erdőn át 3 óra alatt.

Borszék (fürdő). Érkezés reggel 8 órakor. Ebéd, vacsora, meghálás. Kirándulások a jégbarlanghoz, medve barlanghoz, tündérkertbe, borvíz kutakhoz.

Indulás másnap reggel 6 órakor kocsi. Gyergyó-Tölgyes (határ állomás). Érkezés reggel 8 órakor. Tartózkodás 6 óra. A román határ megtekintése. Ebéd.

Indulás d. u. 3 órakor. Gyergyó-Ditró, Érkezés d. u. 5 órakor. Vacsora, meghálás.

Indulás másnap reggel 5 órakor. Gyergyó-Szent-Miklós. Érkezés reggel 6 órakor. Tartózkodás 1 óra. Reggelizés.

Indulás reggel 7 órakor. Utközben pihenés Csikszentdomokoson és a madfalvi emlékmegtekintése.

Csikszereda. Érkezés d. u. 2 órakor. Ebéd, vacsora, meghálás. Csikszentgyörgy, Zsögöd, valamint a csikszeredai borvíz fürdő megtekintése.

Indulás másnap vasúton reggel 8 óra 56 perczkor.

Tusnád (f. rdő) Érkezés d. e. 10 óra 30 perczkor. Tartózkodás másnap délig. Fürdés, ebéd. Másnap reggel kirándulás a Szentanna tóhoz.

Indulás másnap d. u. 2 óra 31 perczkor. Szepsiszentgyörgy. Érkezés az nap d. u. 4 óra 31 perczkor. Tartózkodás másnap délig. Árvalás, szőlőgyár, tohánygyár stb. megtekintése. Vacsora, meghálás. Másnap délelőtti kirándulás Előpaták fürdőre.

További utazás Szepsiszentgyörgy 12 óra 30 perczkor.

Brassó. Érkezés d. n. 1 óra 51 perczkor. Tartózkodás másnap estig. Kirándulások a Czenk-hegyre, Noa nyaraló telepre és a héfalusi csángó községbe. Ebéd másnap Husszafaluban.

Hazautazás Brassóból este a 7 óra 48 perczkor induló személyvonattal. Ez az ut a hazuról kiindulástól a visszakerkezésig 10 napot vesz igénybe.

Egy kiránduló utköltsége:

Table with 4 columns: Vasúti jegy, II. osztályon, III. osztályon, III. osztályon. Rows include Marosvásárhelyig, Szászrégenig, Kéber, Topliczától Borszékig, Kocsibér Borszékűl Ditróig, Kéber, Ditróól Csikszeredáig, Vasúti jegy Csikszeredától Tusnád Szepsiszentgyörgyig, Kocsibér Előpatákig és vissza, Vasúti jegy Brassóig, Kirándulás Hétfaluban, Vasúti jegy hazáig, Szállásdíj: Marosvásárhelyt, Topliczán, Borszéken, Ditróban, Csikszeredában, Tusnád v. málmáson, Szepsiszentgyörgyön, Brassóban. Total: 109 kor 60 fill 95 kor 20 fill.

A tanító és a méhészet.

A felvett czim fejtegetésénél tekintettel kell legyek vármegyénk közgazdasági viszonyaira s ezzel kapcsolatban azon jó indulatu mozgalomra, amely felsőbb helyen is megindult a csiki székelő nép, mint edes hazánk keleti védbástyájának megmentésére.

As anyagi tönkre jutásától, az elzúléstől megmentő, a tönkre jutás kóros anyagát megölő tanácsok és utasítások halmazába beillesztem a méhészetet mint olyant, a melynek lelkiismeretes kezelése, sok, igen sok embernek mentenés meg vagyontól, édesiten meg napjait, a jólét kedves harmóniáját illeszthetné be a most anyagi nehézségekkel küzdő népünk közé.

Székelő népünk közgazdasági viszonyai, silányak, még ma is kezdetlegesek. Haladás sem az egyik, sem a másik vonalon nem észlelhető. A birtok a népszaporodásával a részesedési arány martalékává válván, apró kis szalagocskákat mutat.

Székelőföldünknek csikmegyei részében 100 holdas gazda alig van 8—10. A nép zöme 5—6 hold vagy még kevesebb birtokra van utalva, abból tengeti keeserves napjait.

Végős szorultságában, keserves napjainkban nem adhatnak neki munkát a nagy birtokok; mert azok nincsenek.

Kivándorol a szomszédos Romániába, megkeresni mindennapi kenyerét. Onnan akárbányászor csalóddással tér vissza, átkozva mindent és mindenkit.

A megélhetési nehéz viszonyok miatt támadt elkeseredés, a rosszat akarók hitegetése szűli a szocializmust.

Sokkal nehezebb a szocialistákus érzelmeket ott terjeszteni, a hol a megélhetés biztosítva van, a hol a napszámos a megyében lakó földes uraknál az év minden napjában megkeresheti kenyerét, mint oly helyen a hol a kenyértelenség a szocializmus gondtalanláját műveli, s ezzel az anyagi és erkölcsi súlyosodás posványá talál mindig blühödő vizet magának. Itt tenni kell!

Nem ígéretekkel, magasan hangzó frázissokkal kell hitegetni a népet, hanem utat-módot kell nyitani a megélhetésre.

Ne vesszen el az a székelővör: „a melynek minden cseppje drága gyöngyötér.”

A nép boldogítására hivatott közegek közül a tanítók vállain nyugazik jókora részben a teher, a megmentési kedves munkát. Ők lennének a négyi boldogítói, védpajzsai ebben a sármalmas időben, ha maguk is mindent megtennének, a pártalan élvezetet nyújtó, a tanítót magát is a szorgalomra intő, az ő zsebébe is szép mellék jövedelmet juttató méhészetért.

Nincs senkinek szebb, nemesebb foglalkozása e földön mint a tanítónak az iskolában, hol egy kis rajta az emberiségnek az ő gondozására bízva fejlődik, a melyből egykor életre való családok alakulnak.

Ennek megfelelően bár nem szellemi, de azért kedvesebb foglalkozás nem lehet más mint a méhészet, a hol a rendszeres társadalom kialakulásában, egy közös cél érdekében kifejtett fáradozatlan munkásságban igazi örömet csak az élvezhet, a ki ezen szép társadalmat tanulmányozza.

Ez a foglalkozás a tanítónak igen hálás mert míg egyfelől sok minden köznapisággát elvon, addig tanulságos dolgoka tanít.

Egyre mindennek fölött megtanít, arra t. i., hogy minden embernek a társadalomban dolgozni kell, munkálkodni egy magasabb cél érdekében, s hogy kiki tehetőségét be kell vigye a közjó felépítésébe, mert ha nem dolgozik, a herék sorsa szerint, kidobatik a társadalomból.

Elmondok valamit tanítótársaimnak én is e téren szerzett tapasztalataimról. Ambar tudom hogy sokan vannak barátaim között, a kik még tapasztalattal is bírnak, de azért még többen lehetnek fiatal barátaim között, kiknek hasznos dolgokkal szolgálhatok, mert e tér csak újabb időben jelöltetett ki a tanító számára, s így a kedves méhecskék életét nem figyelték meg, csak szorgalmuk mézét izlelték. Csak ebből következtethetik, hogy azon állat, mely e földön a legértékesebb ételt, a legjobb orvosságot összehordja, tanulmányozásunk tárgy lehet. Ez megérdemli, a vele való foglalkozást. Töle rendet, szorgalmat, türelmet, végtelen szorgalmat tanulunk.

„Rend a lelke mindennek” tartja a közmondás. Tanulhatunk a méhektől rendet? Igen, mert az összes munkájukat, tevékenységüket társadalmi életüket a rend jellemzi különöscn. Ezt mutassuk meg tanítványaink is, s ha a rendszeret felé irányítjuk figyelmüket akkor igen-igen sokat használunk a nevelés fontos munkájának köyvitünk nevelészet munkánk sikerés elérésében; Nem fognak sem az iskolában mint gyermekek megfélemezni a rendről, sem az életben mint felnőttek nem fogják a megélhetéshez annyira szükséges rendszeretet mellőzni. A rendszeret ember boldogul, a rendetlen ember elvesz, az nem fog az élet hullámozó tengerén győzelmesen evezni. Tanulhatunk-e a méhektől türelmet? Igen, — még pedig végtelen türelmet, — a mire éppen a tanítónak van a legnagyobb szüksége. Jaj azon nevelőnek, a kik magán, indultain uralkodni nem tud. Annak szomorú napjai lehetnek a fontos nevelői pályán. Annak élete folytonos elégedetlenség, élete egy folytoisan hullámozó tengeréhez hasonló.

A szelid, türelm szerető tanítót. bizalommal, szeretetteljes ragaszkodással ajándékozzák meg tanítványai. — A bizalom és szeretet hatása alatt megy a munka úgy, a mint annak mennie kell. De ki türelmessel nem nyesegeti tanítványainál a vad hajtásokat, fattyu növekedés, az nem nevel hanem, ront. Az nem szőlőt sem az iskolának sem az életnek. Az erkölcsi súlyosodásnak, tespedésének, a romlásnak rajba.

Szelidség és türelm ezen gyönyörű ére nyek elsajátítására tanítanak a kis méhek. A ki türelm nélkül, kapkodással, indultossággal akarná éreztetni kis méheivel az ő felsőbb-ségi jogát, beavatkozási hatalmát, már az első perczben megjárna az. A szelid, türelmes méhés. edes mézet kap méheitől. az indulatos, a kapkodó a fulánk szuró fájdalmát, könnytelen vicselni.

A méhesben végzendő munka alatt szoktatni kell tanítványainkat a méhekkel szemben szelid, türelmes bánásmódra. S a mire ott szoktatjuk, az hasznos, lesz az iskolai nevelésben, hasznos lesz, az emberek nagy társadalmában. a család fentartása nehéz anyagi gondjai között.

A szelid, rendez, türelm szerető gyermek soha sem fogja megkeresíteni szülőit. tanítóját és majd felnőt korában nem fog a börtön lakója lenni.

(Vége köv.)

C S A R N O K.

Utazási élmények Csikszeredeiől Pogradecra és Konstantinápolyig és vissza.

(Folytatás.)

A reggeli nap tüzcsapárai éppen akkor kezdtek kiemelkedni a tengerről. Ez olyan látvány volt, a melyben a száraz föld lakóinak sora sines része a mindenkinek örökre emlékeztetőben maradt.

Mivel meglehetősen hideg volt, a fedélzeten formális sétát rendeztünk a hajó első részétől a hátulsó részig, miközben többször megállítottunk a kolosszális kémény mellett, hogy az abból kiáradó meleget élvezhük, mely megdermedt tagjainknak szerfelett jól esett. A felkelő nap a tenger labdáira is igen nagy hatással volt, a délnek mutatkozni kezdtek, s hol egyenként, hol pedig csoportonként felszökkeltek a levegőbe, hogy pár pillanat múlva ismét elmerüljenek a hűvös hullámokban.

A nagytetű halak ezen játéka igazán csodálatosan gyönyörködtette ilyenhez nem szokott szemünket. Tengeri madarak is kezdtek mutatkozni, itt vagy amott egy-egy pillanatra lecsaptak a tengerre, fejüket a hullámokba merítették, valószínűleg azért, hogy reggelire tegyenek szert a aztán ismét a levegőbe röppentek.

A hajó ellenőrel, a már említett Sárosi bácsival utra keltünk a hajó belsőjében, hogy az ottani helyiségeket is megtekintsük. Először is a gépházat látogatunk meg s abban mindent szemügyre vettünk. Megfigyeltük a hajót hajtó gépek munkáját, a tengervíz tisztító szűrő gépeket s egyéb szerkezeteket, melyek még a laikus előtt is igen érdekesek.

A gépházból a harmadik osztályú fedélzetre mentünk. Itt volt minden, csak tisztaság, nem. Körülbelül száz, minden nemzetiségből származó ember, albánok, törökök, görögök stb. feleségeikkel és gyermekeikkel egymás hegyén, hátán heverték. A látványt még kellemetlenebbé tette az átáramló hűz, mely szagló idegeinket megámtadta. Éppen ezért nem is sokáig tartózkodtunk itt, hanem átmentünk az ételtartó kamrába, a melyek fűszeres boltokhoz és bentes üzletekhez hasonlítanak. Háromszáz ember számára egy órányi időre való élelem van itt felhalmozva a megtalálható a konzervek mindenféle lajtája. Bárha a hajónak ugy Konstantinápolyban, mint Konstantinápolyban meg vannak a maga szállítói, a kik minden két napban szállítanak élelmi szereket, azért a raktárak még is állandóan fel vannak az említett készlettel szerelve, arra az esetre, ha a hajót a nyílt tengeren valami szerencsétlenség érné, a hajó utasai és személyzete, addig is, míg az óhajtott menekülés bekövetkeznék, el legyenek látva enni és innivalóval.

Az alsó helyiségek különböző árukkal vannak megrakva, melyek keletre szállítatnak, ugyancsak itt vannak elhelyezve a különböző államok postacsomagjai is. Végül a konyhát tekintettük meg, a hol a fehér ruhába öltözött szakács két kuktával forgolódik a gőzfűző és gőzsütő készülékek körül.

Körülbelül délelőtt 10 órakor tünt fel szemünk előtt egy hosszú fekete csik. Mindnyájan kíváncsiak voltunk rá, hogy mi az tulajdonképp? S kérdőszóinkra azt a feleletet kaptuk, hogy azok a macedonai és kis ázsiai partok. Előttünk állott a Bosphorus Bejárása. Mindnyájan örvendeztünk, hogy 10 órai utazás után ismét meglátjuk a szárazföldet.

Itt meg amott látunk egy-egy halászcsonakot is melyek csinos kis kifeszített vitorlával voltak ellátva. A csónakban ó-hat ember ült, kik hálóval fogták ki a zsákmányt a tengerből.

Kíváncsi szemeink még igen gyengék voltak arra, hogy a partokat ilyen távolságból jól kivehették volna. Ezért használatba vettem a Mátrai szomszédától kikölcsönzött távcsövet.

Macedonia és Kisz Ázsia terméketlen partjai semmi különös látványt nem nyújtottak. Eközben a Bosphorus bejárata mind feltűnőbbé lett. Minden oldalon falvak tüntek föl régi moseikkal és felhagyott erődítményekkel.

A Bosphorus bejárata egy és fél kilométer széles. Egy-egy helyen kitágul más helyen ismét szűkebb lesz. Azon a helyen, a hol a Bosphorus mindkét oldalán a jelenlegi erődítmények vannak, éppen egy kilométer széles. Az erődítmények bosszu csövé dumdum ágyúkkal vannak felszerelve.

Minden hajón, mely ezen a helyen átmev, ki kell tűzni lobogót. Az erődítmények parancsnokai mind két oldalról távcsövekkel szemlélik az idegen hajót a különbözően azt vizsgálják, hogy az érkező hajó, nem hadihajó-e? Erre aztán a parancsnokok megadják a jel: az átmenetre, azt a hajót pedig, mely saját lo bogóját nem tűzi ki 10 percz alatt a terger fenekére lövik.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

Azon munkatársainkat, kik pünkösői számkra alkalmi cikket szándékoznak küldeni, tiszteltettel kérjük, hogy azokat a hó 24-ig sziveskedjenek kezűkhöz juttatni.

Laptulajdonos:

GYÖRGYJAKAB ÖRÖKÖSE.

Sz. 5908 - 908.

ülkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csikszeredei kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kelemen Bálint végrehajtónak Sipos Áron végre hajtási szenvedő elleni 104 kor. követelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a csikszeredei kir. törvényszék területén lévő Csikszerecső község határára fekvő a csikszerecsői 1696 szíjkyben A + 3. rez. 7465. brsz. ingatlanra 358 korona a csikszerecsői 444. szíjkyben A + 1. rez. 1195. 1198. brsz. ingatlanból az A. B. 1. és B. 6. alatti Sipos Áron telerész jutalékára az árverést 417 kor. megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi június hó 17 ik napján délelőtt 9 órakor Csikszerecső község határára megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási Áron alul is eladatul fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át. készpénzben, vagy az 1891. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett Árfolyammal számított és az 1891. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, svagy az 1891. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Csikszerecső, 1903. évi április hó 30 ik napján.

A kir. törvény-zék mint telkvi hatóság.
Dosa,
kir. szaki bíró.

295-1903.
végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulit kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredei kir. járás-bírósnak 1902. évi Sp. I. 360/3. sz. végzése folytán Dr. Fejér Antal ügyvéd által képviselt Csikszenttamás egyházközség végrehajtató részére Kedves Alajos és társai csikszenttamási lakások végrehajtást szenvedők ellen 70 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 840 koronára becsült ingóságokra a Csikszerecsői kir. járás-bírósnak 1902. évi V. 907/3. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfiglaltatott követelés erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, az árverést végrehajtást szenvedők lakásainál leendő megtartása határidőül 1903. évi május hó 27-ik napján délután 3 óraja kitűztetik. A mikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig I. Ferencz Antalnál juhok. II. Kedves Alajosnál juhok, kecskék, lenyő töke, épületfa és szén. III. Török Antalnál tehének, juhok, borjúk és szarvaskák a legtöbbet igénynek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsárón alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárától a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy előbbeségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulit kiküldöttél írásban beadták, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják, mert különben csak a vételár fölösségére fognak utaltatni.

Kelt Csikszerecső 1903. évi május hó 6-ik napján.

Abrahám Márton,
kir. bir. végrehajtó.

BIRTOK-ELADÁS.

Háromszék vármegye legszebb vidékén, Brassó és Sepsiszentgyörgy városok közelében, vasuti állomáshoz 10 percz távolságra, állami utban fekvő, szép kurialis uri lakással és gazdasági épületekkel

154 hold teres fekvésű

tagosított birtok gazdasági felszereléssel együtt eladó.

Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadó-hivatala.

Sz. 2560-902. ki.

Pályázati hirdetmény.

Csikszerecső r. t. város tanácsa csikvármegye alispánjának 16318/902. számú rendeletére a helyi községi állatorvosi teendők ellátására 800 korona évi díjazás mellett egy állatorvos szerződötetését határozta el. Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a sztkészes okmányokkal felszerelt kérvé-

nyüket Csikszerecső város polgármesteréhez folyó évi június hó 15-ig nyújt-sák be.

Megjegyeztetik, hogy fent említett díjazásért a megválasztott állatorvos a választási biztosi teendőket is köteles végezni, magángyakorlatot azonban folytathat.

Csikszerecső, 1903. május hó 14-én.

Dr. Ujfalusi Jenő,
polgármester.

Sz. 525-903.

Pályázati hirdetes.

Gyimesbükk nagyközség üresedésben lévő második szülészői állomásra pályázatot hirdetetik.

Évi fizetése 60 korona a község pénztárából, s minden egyes szülési esetért 2 korona a felektől.

Okleveles szülésznek 1903. június hó 15-éig folyamodványait a község Elöljáróságához beadhatják.

Csik-Gyimesbükkön, 1903. ápril 28.

Rusz Sántha János, Nagy Miklós.
jegyző. bíró.

Sz. 148-903. pleb.

Faeladási hirdetmény.

A csikszentmiklósi szépvízi róm. kath. egyházközség tulajdonát képező, a csikszentmiklósi II-ik határrészben fekvő, "A ranyos" nevű legelőterületen létező 41-78 k. hold kiterjedésben található és a szépvízi m. kir. járási erdőgazdálkodás által összesen 5408 m². és 16303 koronáértékelnek becsült lenyőhasznoufa folyó évi június hó 2-án d. e. 9 órakor Csikszentmiklóson az iskola helyiségben nyílt szóbeli árverésen az 584-903. sz. a. k. engedély folytán becsárón alul is el fognak adatni. Árverezni kívánók kötelesek a kikiáltási ár 10% át az árverés megkezdése előtt az árverési bizottság elnökének kezébe letenni készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban. A szóbeli árverés megkezdése előtt zárt írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak, melyekhez a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban esatolandó. A részletes árverési és szerződési feltételek betekint-hetőek Csikszentmiklóson a plebánián és Csikszerecsőn a m. kir. erdőgazdálkodás irodáján.

Csikszentmiklóson 1903. május hó 8-án.

Körödy Mihály, s. k. Deak Elek, s. k.
az egyházközség elnöke. az egyházközség gondnoka.
Lázár Ferencz, s. k.
egyház. jegyző. 2-2

A csikhosszúszói borviz haszonberbe adatik. Csikvárdot-falván, Petres András.

URAK FIGYELEM!

Az Elő Budapesti Mértékutáni Szabóság
BUDAPESTEN, VII., Csömöri-ut II.

15 és 18 forintért

készít remek szabással és szakértelmű kidolgozással divatos férfi öltönyöket finom gyapjú szövettel.

Minták és mérték utasítás küldése ingyen. Ha az ország bármely részében egy helységben 3 megrendelés biztosítva van, értesítésre oia küldjük utazó szabászunkat gazdag mintáinkkal. A megrendelő semminemű költséggel nem lesz megterhelve, mert utazó szabászaink évi vasuti bérlet-jegygyel vannak ellátva.

Szíves megkereséseket kér

az Elő Budapesti Mérték utáni Szabóság,
Budapest, VII., Csömöri-ut II.

KLEIN ADOLF,
fűszabász.

Figyelemre méltó!

Van szerencsém tisztelttel értesíteni a nagyérdemű vevőközséget, miszerint a tavaszi és nyári szoumra ujonnan és dunsan fölszerelt raktáromat késs férfi és gyerek öltönyökkel, melyek nagy vásárlásokban kapthatók.

Vannak továbbá raktáromon dua vásárlásokban különféle jó minőségű nagy kendők, különféle jó paplanok — madracok — ágy és asztalterítők, különféle jó minőségű lepedő és egyéb szükségesekhez vásznak, oxfortok és tarka takács — női kőntös kelmek; van továbbá dua vásárlásokban mindennemű fa- és vasbutor, mindenfajta divának, képek, tükrök, ingadrák, gyerekkosciák stb. valamint a legjobb gyártmányú különféle varrógépek mindenféle moater-ember részére, valamint családi használatra.

Mindenem cikkekkel a lehető legolcsóbb árak és legelőnyösebb feltételek mellett havi részletfizetésre is elárultok. Ezeket tisztelttel kérem a nagybecsű vevő közönséget legyen teljes bizalommal irántam és szerezzon nálam be esetleges szükségletöt, mely teljes megelégedéséőre lesz részemről kiszolgáltva.

A nagyérdemű közönség becsos pártfogását kérve, maradok illető tisztelttel

Szőllősy Zn.
18-20 Brassó, Kapu-utca 52.

TOLVAJFURFANG.

TÖRTÉNETEK

a tolvajok, zsebmetszők, sikkasztók, csalók, szedelőgök stb. életéből.

Írta: **MIHÁLYFALVY I.**

Rendkívüli érdekes könyv.

TARTALOM:

A kincs. — A gaviállér. — Az ékszeroltvaj. — A huszár és a lopott óra. — A hagyaték. — Van még becsültet ember. — Kozikjak Demitriu. — A pénzhamisító. — A gyomorgörcsök. — Az árendás tehene. — A bíró órája és a corpus delicti. — Az utitárs. — A marhakereskedő gyilkosai. — Az aszony panasza. — Az amerikai térs. — A féllábra való cipő. — A töt mint herceggprimás. — Hogyan menekült meg Braunschweig az akasztófától. — Egy ügyes zsebtolvaj. — A házasságlevél. — A bálit toilet és a pulyka. — A ki gyűrüt árul. — A talált térsza. — A végrendelet. — A földbirtokos. — Koritovszky. — A gyilkos. — Az ezres bankjegy. — A járadék. — A nővadász. — A ritka könyvek. — Mi van a tűz alatt? — A keleti meg a nyugati vonás. — A gróf ur és az inas. — A vizi-tól tolvaj. — A kapós kép. — A lidércz. — A falánk lidércz. — A hamispénz forgalomba hozatala. — Szökés a fogházból. — A szőlősgazda és a zsádó. — A csem-pész boszúja. — A százas bankjegy. — Az ünnepegy vége. — A koldusok. — Az üldözött hölgy. — A megduplázott pénz. — Az olosz bárányok. — A tisztasági felügyelő. — Az előkelő vendég. — A zálogszedula. — A szép klens. — Leó szerelme. — A sirásó. — Az ideál. — Eladó üzlet. — Az értékpapírok. — A beteg tehén. — A bú-bajosság. — Hamis anya. — A kölesön. — Amerikai történet. — A furfangos utitárs. — A szákmány biztosítása. — A tánc-leezke. — A zsebtolvajok. — Az aláírás.

Ára 2 korona 40 fillér.

Megrendelhető a
„Törvényszéki és Rendőri Ujság”
kiadóhivatalában.

BUDAPEST, VIII., József-körut 41. szám.

A bükszádi Takarékpénztár Részvény-Társaság

f. évi június 2-án d. u. 3 órakor saját helyiségében

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLEST

tart, melyre a t. részvényesek meghívotnak.

T A R G Y:

A folyó évi márczius hó 31-iki rendes közgyűlés által felkért bizottságnak megtartott összehasonlító vizsgálatról előterjesztett jelentése.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapsz. 39. §-ából:

Aki szavaztat a közgyűlésen érvényesíteni akarja, részvényeit a megelőző nap d. u. 5 óráig a takarékpénztárnál letenni tartozik.

== SZABÓ FERENCZ és JÁNOS kocsigyártók ==

CSIKSZÉPVIZEN.

Ajánlják a helyi és vidéki nagyrédmű közönség szíves pártfogásába az eddig Szabó Ferencz néven 18 év óta jó hírnévben fennálló

Kocsigyártó-, nyerges-, kárpitos- és szijgyártó üzletet

ezenfelül SZABÓ FERENCZ és JÁNOS néven fogjuk fentartani.

A hol elvállalunk minden e szakmába vágó munkálatokat, u. m.: kocsifestés, fényezés, párnázás és bőrözés, kocsul és székér ülészeket, diványok töltését, tarisznyák, táskák, utazó bőröndök, ágymadráczok, paplanok stb. elkészítését.

Továbbá temetkezési kocsinkat és készkoporsó raktárunkból e legkedvezőbb árak és feltételek mellett szolgálunk.

1-4

T. CZ.

Ezennel van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szíves figyelmét felhívni, miszent Csikszéradában, a piac téren egy a mai kor igényeink megfelelő és új mintagyűjteménnyel berendezett

☆ SZOBAFESTŐ ÜZLETET ☆

nyitottam a legnagyobb gondjal és szakavatottsággal folytatom.

Elvállalok minden olyan festészetet, mi ez üzlet körébe vág, ugymint: szoba-, cég-, czimer-, olaj- és templomfestéseket, arcképnagyítást, oltáraranyozást, templomi szentképek olajfestését is a legcsinosabban elkészítem.

Legfőbb törekvésem oda fog irányulni, hogy a m. t. közönség bizalmát jó és olcsó munkám által megnyerni, mit több éven át szerzett tapasztalataim által a legjobb lelkiismerettel ígérhetek. Üzletem berendezésénél nem kíméltem semmi fáradságot, költséget s így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeknek is megfellehetek.

Gondoskodtam a kellő szakerőről a tisztelettel Ligeti Samu urat bízam meg.

Magamat és üzletemet a m. t. közönség szíves jóindulatu pártfogásába ajánlván, maradtam

Csikszéradán, 1903. évi május hó.

Kész szolgálatot:

SIKES VIKTOR,
szobafestő.

Tisztelettel tudatom úgy a kereskedő urakkal, mint a nagyrédmű fogynszó közönséggel, hogy **Nagyborosnyón.** (Háromszék megye) a legrégibb természetes eczetszesz gyáros vagyok. Ezen téren szerzett gazdag tapasztalataim és sok éven keresztül szorgalmas tanulmányozásaim által azon kedvező helyzetbe jutottam, hogy az eczet gyártás terén a legkittünőbb és páratlan természetes eczetszesz termékek, még pedig minden idegen országbeli egészségtelen esszenciák és savak kizárásával. Gyári berendezésem a legmodernebb és így teljesen felelegessé vált a jelzett idegen és egészségtelen savak használata, ezért teljes felelősségem mellett ajánlom honi gyártmányomat és hogy mindenkit meggyőződtessek gyártmányaim szoliditása és kiváló jószágáról, hajlandó vagyok saját kölcsön hordóimba 50-60 literig próba mintát bármely állomásra szállítani.

A n. é. kereskedő urak csak a közjó és saját jól felfogott érdeküknek tesznek szolgálatot akkor, ha az én természetes eczetszeszom bevezetik és forgalomba hozzák. Már a próba rendelésnél is bárki meggyőződhet arról, hogy úgy ár, mint minőség tekintetében versenyképes vagyok. Foktartalom 10-12%.

A n. é. fogynszó közönség és az igen tisztelt kereskedő urak határozott támogatását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

ROTH VIKTOR,

természetes eczetszesz gyáros.

Nagyborosnyón, (Háromszék megye.)

Róth Nagyborosnyó.

2 10

Gyomorhajban szenvedőknek!

Mindazoknak, kik akár megbűlés, akár a gyomor felterhelése, akár pedig hiányos, nehezen emészthető, igen meleg, vagy igen hideg ételék élvezése, vagy pedig rendetlen életmód által maguknak valamely gyomorhaj, nevezetesen:

Gyomorhurutot, gyomorgörcsőt, gyomorcsikarást, nehezen emésztést, elnyálkásodást

szerettek, egy kitűnő házi szer ajánlatik, melynek kiváló hatása már sok év óta ki van próbálva.

Ez nem más, mint az

ULLRICH RUBERT-féle FÜSZERESBOR

Ez a fűszeres bor a legkiválóbban gyógyhatásának talált növényekből és a legkittünőbb jó borból készítették, erősíti és táplálja az ember emésztőszervezetét, elhárítja az emésztési zavarokat és az egészséges vér újra képzésére kiválólag hat.

A fentnevezett Fűszeresbornak kellő időben való használata által a gyomorhajok már csirájukban megsemmisülnek. Tehát senkinek sem kell késedelmeskedni, hogy azt kellő időben használja. A krónikus gyomorhajnál fellépő jelenségek, melyeknek: a főfájás, felbőfőgések, mellegés, puffadás, hányással egybekötött émelygés, még ha olyan hevesek lépnek is fel, a bornak néhányzori élvezete után azonnal elenyésznek.

Székduglulás

és annak kellemetlen következményei, mint a szorulás, kolikus fájdalmak, szivdobogás, álmatlanság, valamint a vértelülások a májban, lépben és a verőcér rendszerben (aranyeres bántalmak) a Fűszeresbor által gyakran igen gyorsan elháríthatnak. A fűszeresbor megszünteti a nehezen emésztést és könnyű székelést által az alkalmatlan a gyomorból és belekből eltávolítja.

A sovány és halvány kinézés, vérhiány, elerőtlenedés

nagyrészen a rossz emésztésnek, hiányos vérképződésnek és a máj beteges állapotának a következményei. Az étvágytalanság az ideges elerényedés és lehangoltság, továbbá a gyakori fejfájások, az álmatlan éjszakák lassanként végkép kimerítik az embert. — A fűszeresbor az elgyengült életreöknek új impulzust ad. — A fűszeresbor fokozza az étvágyat, előmozdítja az emésztést és táplálkozást, kormányozza az anyagcserét, gyorsítja a vérképződést, lecsillapítja a felingerelt idegeket és egészen új életkedvet teremt. Mindezeket számos elismerés és hálaírat bizonyítja.

A fűszeresbor palackokban 1 fnt 50 kréit és 2 fntért a következő gyógyszer-tárakban kapható: Csikszéradá, Csikszépviz, Csikszentmiklós, Karcfalva, Kápolnás-Oláhfalva, Homoród, Dálya, Bögöz, Daróc, Zombor, Barót, Telegdibacson, Tu-nád, Bánkfalva, Csikszentgyörgy, Sósmező, Gyergyószentmiklós, Gyergyóditró, Gyergyó-Allalu, Gyergyótölgyes, Gyergyóújfalva, Csikszentmárton, Kászón, Parajd, Sikkód, Korond, Értel, Farkaslaka, Székelykeresztúr, Erked, Felek, Szászkeresztúr, Kacza, Köhalom, Ugra, A.-Rákos, Bodok, Miklosvár, N.-Ajta, Bölön, Zalán, Csernáton, B-reczk, Zabola, Sepsiszentgyörgy, Kézdivásárhely s így tovább Magyarország és Ausztria minden nagyobb és kisebb helyiségeiben levő gyógyszer-tárakban.

Csikszéradai gyógyszer-tárból Fűszeresbor eredeti minőségben három és háromnál több palackkal megrendelésre küldetik Ausztria-Magyarország valamennyi helyiségbe.

Utánzásoktól őrzikedeni kell!

5-32

Világosan

ULLRICH HUBERT-féle Fűszeresbort kell kérni!!!

Szarvasmarhák, borjúk, sertések, élőnyának meghatározására egy igen jó és pontos

MARHAMÉRLEG

áll az állatokat vásárlók és eladóknak rendelkezésére csakély használati díj mellett

Tuma Mátvás

helybe!i hentes és mészáros mesternél.

Használati díjak: nagy marháért 1 korona, apró marháért: 60 fillér.

URANOS

Kiszárolagos gyártól:

HOCHSINGER TESTVÉREK vegyészeti gyára

-KÉK 9-20

ruha-mossához

a legjobb kékítőszert.

— Törvényesen védve.

Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékítő.

Olcsó és felülmúlhatatlan!

his áveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. — 1 nagy áveg 1.00 kor., 1/2 áveg 1 kor.

Kapható mindenütt.

Utánzásoktól óvakodjunk!

BUDAPEST,
VI., Rózsa-utca 85.